Ч. 140. Чернівцї, четвер дня 27. червня (9. липня) 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надіісланім“ по 10 кр. від стрічки.

І ще дещо про ревізию катастру ґрунтового.

I.

Бути послом і заступником народним, мати обовязок стояти на сторожи народних і краєвих інтересів, а мовчати у такій важній справі краєвій, як ревізия катастру ґрунтового, не сказати того, *що ся знає*, не вказати на хиби, які *бачить ся*, не жадати поправи хиб, придивляти ся спокійно тому, як одна часть краю зачерез несправедливість катастру ґрунтового за 15 лїт материяльно страшно підупала, а за других 15 лїт готова опинити ся над берегом пропасти, значило-б се просто тілько, що бути зрадником інтересів народних і краєвих, а слугою чужих інтересів. Длятого я не перестану про сю справу говорити, хоч добре знаю, що за мою мову посиплють ся на мене в орґанї бр. Мустаци, Bukowinaer Post, всякі простацкі і зневажливі слова, як ось стало ся се наново в чч. 396, 397 і 399-ім тої ґазети.

З нагоди сих статий я знов позволю собі дещо в справі катастру ґрунтового сказати.

Передусїм мушу зазначити, що я *нїчогісенько* із статий Buk. Post не довідав ся такого, чого я не знав, або чого я в своїх статях виразно не сказав; ба, можу сьміло на се вказати, що Buk. Post повтопяє лиш мої слова, аби мене нїбито чогось нового навчити. Зате на мої виразні питаня: 1) чим наші лїси гірші від галицких лїсів, що у нас пересїчний чистий дохід від морґа лїса виносить лиш 34 кр., а в Галичинї 63 кр.? 2) Чи може се бути, щоб Кімполунского лїса треба було аж 125 морґів на те, аби мати такий самий дохід, як з одного морґа лїса в Кіцманьскім повітї? 3) Чи може тому бути правда, щоб морґ лїса в Кіцманьскім повітї давав меньше-більше такий самий дохід, як морґ поля або сїножати в Кімполунскім? 4) Як се оправдати, що морґ *ставу* в Кіцманьскім повітї дає *більший* дохід (4 зр.), як морґ *огорода* в Кімполунґу (3 зр. 50 кр.)? 5) Чим так дуже ріжнить ся земля в родючій долинї ріки Сучави (в Радовецкім повітї) від Кіцманьских або Заставнецких мочароватих горбів, що там дає вона лиш такий пересїчний дохід, як толоки або сїножати, а далеко меньший як стави, а тут такий майже як огороди? — на тоті питаня не дістав я властиво жадної відповіди.

Кождий, у кого лиш трохи глуздів в голові, мусить разом з нами сказати, що коли наш катастер дає причину до таких питань, то в нїм *мусять бути великі хиби*, і що тоті хиби якраз мають свій корінь в *несправедливих тарифах* класифікацийних. Приглянувши ся трохи близше тим тарифам, мусить кождий признати, що вони для Кімполунского повіту, для 2-го дистрикту Радовецкого, для 3-го Сторожинецкого, для 2-го Сучавского і для 3-го Вижницкого клясифікацийного дистрикту *взагалї* занадто низькі, що там особливо *лїси майже вільні від податків*. Бо що то значить несповна 10 кр. (9·08) податку від одного морґа лїса *першої* кляси? А кілько там лїса зачислено до третої кляси? Коли-ж лїс зачислено пр. до першої кляси, то податок від одного морґа виносить вже лиш несповна півпята кр. (4·04), а як до пятої кляси, то лиш два кр. (2·02), а як до осмої, то несповна пів кр. (0·454)! Коли-ж зважити, що Кімполунскі, Радовецкі і Вижницкі лїси понайбільше зачислені до найнисших кляс, то і дитина порозуміє, що тоті *лїси*, як кажемо, *майже вільні* від податку!

Се все я в попередних статях виказав.

Що-ж на се Buk. Post? Вона спершу „*перечить рішучо*“ (в ч. 396-ім), що тарифи для орного поля за високі“; відтак — чи забула зовсїм на те, що сама сказала, чи може трохи змякла, бо в ч. 399-ім вже „*на підставі позитивних дат констатує*, що тарифи для поодиноких культур в Заставнецкім повітї, котрі установлено для рілї на 8 зр. 50 кр. аж до 70 кр. від одного морґа таки *трохи за високі*“, і що вза-

---

2) ## Крівошецка коршма.

Написав

Джурс Якшїч.

(Дальше).

Тепер прийшла на попа черга, аби потїшити судю. Він зрозумів своє завдане зовсїм добре і зараз казав дати дві чарцї горівки. Тодї він промовив до судї вимовними словами, основно і довго. Він запевняв его, що сам ужие найбільших старань, щоб его удержати при гідности судї. Але Боґосав немав уже нїякої надії.

— Як упаде мінїстерство, прийде новий начальник, тодї, попе, — сказав він — вибе моя послїдна година.

— Ще дві чарки горівки! — заказав піп. Ну, Боґосаве, я знаю, як ти стоїш, що іменно прокляті рахунки можуть тебе повалити! Але й тут єсть еще вихід. Твій Мірко думає женитись..

— Ну, і що? — перебив ему нетерпеливий судя.

— А ти сам сватав для него доньку Стоядина Делїміровича. Як би він тобі дав за нею своє поле, онте при березї потока, то рахунки громадскі, як би нїчого иньшого не лишилось, дались би тим вирівнати. А старий — то пяниче; запий его аж до запоморокн, а він тобі подарує все, що має, т. є. те поле. Все его остальне майно задовжене. Се вже ми ему і его синови зіставимо, як і належить ся. Хе-хе! Доки ще в поповій головцї таїє іскра старої богословскої науки, доти мене не так легонько викинуть зі сїдла, любчику!

Піп задоволено сьміяв ся собі, гладив бороду, стягав на собі кріпше ремінь і позирав любезно на лице судї, але судя мовчав.

Міжтим нарід галасував у коршмі дальше і пив; але також тут і там при столї вела ся спокійна розмова; находять ся впрочім у кождім станї, також і на селї, ще порядні люди. Оттак сидять там у кутї за столом їх два: один малий, підстаркуватий мужчина з припорошеним волосем і бородою, в зубах у него люлька; він спльовує часто при куреню, а при собі поставив великий костур; він що хвилї попиває зі склянки, що стоїть перед ним, роззираєть ся по коршмі, мовчить і роздумує. Напротив него сидить гарний молодий чоловік високого росту, правильних рисів лиця, ясного погляду очий, величавий з вигляду, а в его цїлій поставі щось мужного, сьмілого. Він анї не курить анї не пе, тілько раз по раз кидає слїдчим зором з боку на старого.

— Дядьку, о чім би то так важнім наш піп зі судьею Боґосавом могли говорити?

— Не богато доброго буде, синку — сказав старий — піп нинї вернув з Краґуєвача, а як там ворохобники і крамольники старають ся ловити в мутній водї рибу, так само вони хотїли-б тутки.

По тих кількох словах оба вони попали в мовчанку. Старий курив дальше і харкав, а молодший дивив ся перед себе. По кількох хвилях старий сїпнув молодшого за рукав.

— Що, дядьку?

— Дивись, любий Рако, саме тепер увійшов Стоядин Делїмірович у коршму.

Старий сказав тї слова зовсїм байдужно про себе, тілько довкола его уст з'явив ся саркастичний усьміх. Молодець дивить ся у вказанім напрямі, замічає Стоядина, завстиджуєть ся і червоніє по уха, підпираєть ся обома ліктями о стіл і знов дивить ся оперед себе. Він стих ще більше і ще більше задумав ся.

— Чи чув що нового, сину? — зачав старий знову.

— Нї, дядьку.

— Навіть того нї, що судья Боґосав на весїлю в Іпічева старав ся у Стоядина о руку его доньки і сказав за столом, що вже сї осени свому Міркови устроїть окреме хозяйство?

Молодець почервонїв як вишня, але не сказав нї слова. Старий міг постерігати кожду рису на его мінливім лици і пас ся нею з лаховістним усьміхом.

— Але Стойна ему відмовила — продовжав відтак дальше тоном задоволеня, помічаючи знову зміни на молодечім лици хлопця. Молодець видивив ся на него великими, блискучими очима, куточки его уст дрожали, немов хотїв щось повісти, але мовчав. Розмова межи ними не тревала, як видко, надзвичайно довго.

— Ну, скажи тепер, любий хлопче, чи ти з того задоволений, ге?

галї „добутки цїнованя богато мають хиб“ (в ч. 396-ім), що в тих добутках цїнованя добачає (Buk. Post) „разячі і доскулюючі несправедливости“; *признає отже дословно те, що ми сказали.*

Ба, а що-ж з тарифами для лїсів? Buk. Post стає в обороні низьких тариф для лїсів. „Не кождий морґ лїса, каже Buk. Post, дає *рікрічно* прихід. Властитель лїса приневолений навіть приписами лїсової полїциї, уживати свого лїса після певного затвердженого пляну. Тота сама площа лїсів шпилькових дає що йно по 100 або аж по 120 роках якийсь прихід, т. зн. властитель 100 морґового лїса може річно не більше як оден морґ зужиткувати, отже той оден морґ представляє чистий дохід від 100 морґів, т. зн. властитель з пожитку одного морґа має оплатити податок, який відповідає чистому доходови із сто морґів. Коли проте *Русин* із Шипота за морґ свого лїса платить 2·27 кр. податку, то він властиво платить 2 зр. 27 кр. за него, бо підставою для его податку не є один морґ, котрий він саме в тім роцї спожитковує, але тих 100 морґів, котрі ему дають можність мати річно пожиток з одного морґа.“ — Все тото дуже гарно сказано, але лиш на те, аби блахмана пустити, аби нетямущим людям замилити очі і тепер ще раз, як колись за Алезанього, перевести ревізию катастру ґрунтового так, аби вона вийшла лиш „*своїм*“ на пожиток.

Що чистий дохід катастральний з одного морґа *столїтнього* лїса досить установити на 10 зр., так може казати лиш той, що або нїколи лїса не видїв, і думає, що білярдові киї се *столїтні* смереки, або той хто, помимо того, що добре розуміє річ, хоче цїлком сьвідомо другому нетямущому заблахманити очі. Не 10 зр., але набеспечно і то що найменьше яких 100 зр. — після суду фахових знавцїв лїсництва — треба рахувати пожиток із одного морґа столїтнього лїса хотьби і в найнеприступнїйших закутках Буковини, а в такім разї не 2 зр. 27 кр. але 22 зр. 70 кр. повинен би виносити річний податок від тих 100 морґів лїса; т. зн. не несповна півтретя (2·27) кр., але 22·7 кр. повинен би бути податок від кождого морґа лїса; міжтим від одного морґа лїса *першої* кляси припадає у Кімполунскім повітї лиш 9·08 кр., а в Вижницкім 10·215 кр.! Чи се справедливо?!

По друге, ще раз питаю ся, чим наші лїси буковиньскі гірші від галицких лїсів? А прецїнь там пересїчний дохід від морґа лїса виносить 63 кр., а у нас лиш 34 кр.!

Отже помимо гарних слів Buk. Post я ще раз цїлком рішучо тверджу, що *тарифи клясифікацийні для лїсів* в гірских наших дистриктах *що найменьше о половину меньші, як повинні бути*, властиво-ж *повинні вони бути в троє такі завеликі*, як тепер, а на се подам я ще й иньші причини.

Др. Смаль-Стоцкий.

Віче в Кіцмани.

О $^1/_2$3 год. пополудни явили ся оба посли Єротей Пігуляк і др. Смаль-Стоцкий в стодолї уч. Боровича, аби розпочати вічеві наради. Їх повитав хлїбом-солею уч. Борович. В обширній стодолї зібрало ся около 300 ґаздів з цїлого кіцманьского повіту; найслабше був заступлений сам Кіцмань. Пос. Пігуляк коротенькими словами вказав на причини, задля котрих потрібна спільна нарада, і візвав збори до вибору президиї. І зараз при тім хотїли звести галабурду крикуни кіцманьскі, та їм не повело ся. Аби доказати, що дійсно має ся лише добро народу на оцї, згодили ся збори на те, аби вибрати селянина провідником, хоч більшість присутних спочатку заявила ся за д-ром Воєвідкою. Так став головою зборів ч. селянин Семенюк з Суховерхова. По представленю заступника староства п. Лукашевича, мав пос. др. Смаль-Стоцкий свій реферат про ревізию катастру ґрунтового. Спочатку противники віча перебивали его недорічними замітками, але коли побачили, що нарід слухає уважно і що говорить ся дійсно про дуже хосенну річ, ставало тихійше; а вкінци навіть противник Южарковский признав, що коли перед 15 лїтами громада Кіцмань допильнувала свого, то таки свого діпняла, отже тому і він уважає раду референта за хосенну. Зачав був ще помітач доріг Савчук говорити, але так дуже не до річи, що голова зборів відобрав ему голос. Серед галасу, який настав задля его слів, крикнув писар Попескул одному селянинови: „Не гавкай!“ Пос. др. Стоцкий зганив таке поведенє і жадав від него, щоби заховував ся чемно, як межи людьми водить ся. Може такі слова Попескула спамятають Южарковского, Савчука і других его приятелїв; чи потребують они може ще иньших доказів на те, що Попескул уважає їх своїми гоньчими на честних людий?!

До справи катастру замітив ще пос. Пігуляк, що за виставлене нового аркуша побирають подекуди писарі по 50 кр., по 1 зр. і більше навіть, а прецїнь тілько не належить ся. Длятого повинні покривджені удати ся з жалобою до староства.

Дальше говорив пос. Пігуляк про реформу виборчу, а опісля про руску ґімназию. Знов зачали ся крики і перебиваня; противники віча кричали, що із шкіл нема хісна, бо рускі дїти не навчили ся по нїмецки. Коли їм на те відповіли, що власне тому тепер засновано руску ґімназию, аби рускі дїти могли все по руски вчити ся, они не знали що казати і змовкли. Голос забрав тодї селянин Николай Горяньский з Суховерхова. В коротких, з запалом висказаних словах він виступив против ворогів віча і просьвіти народної, закинув їм, що они своїм криком дають доказ, що не розуміють справи. Оба посли приїхали, аби научати нарід, а нарід нехай розумно розбере їх слова. За їх щиру волю і труд належить ся їм вдяка, бо є такі люди-інтелїґенти, котрі тихо сидять в кутку і народови не покажуть ся на очи. *(Голоси: Тиміньский! Волян!)* Бесїдник ще раз упімнув до супокою, аби нарід міг затямити собі добрі ради обох послів. Грімкі оплески нагородили бесїдника за его мужний виступ. Дальше домагав ся один селянин з Мамаївцїв, аби тих родичів, котрих карає ся за те, що їх дїти не ходять до школи, не запирати до арешту враз з иньшими злочинцями, бо ті над ними знущають ся. Слово хотів забрати купець Ґрищук з Садаґури. Противники віча не хотїли до того допустити, бо знали его яко ревного приятеля народної осьвіти. (Ми ще додамо, що перед вічем они зачали в сїй справі сварню з Ґрищуком.) Але коли нарід таки домагав ся, аби він говорив, противники забрали ся серед оплесків народу. Тодї став ч. Ґрищук говорити і заохочував нарід до просьвіти і ободряв учителїв до дальшої ревної працї на сїм поли. Нема чого страхати ся, коли одна ґазетка („Бук. Вѣдомости“ — *Ред.)* за те на них нападає, бо она нападає й на него, і взагалї на всїх честних лю-

---

— Так, дядьку! — а відтак продовжав як би сам до себе, — коби тілько проклята коршма знову всього не зруйнувала.

— Не буде сього — сказав старий півголосом. — Ти лишень спусти ся на свого дядька і будь доброї мисли! А тепер можеш іти до дому: глянь — уже смеркає; вже пора; я ще лиш викурю люльку і зараз також іду.

— Добра-ніч, дядьку.

— Стережи тебе Боже.

Вони стиснули собі руку: старий остав спокійно на своему місцї, наложив люльку, курив дальше і попивав зі склянки. Довкола него галасували пяницї і грачі. Одного мужика, котрий усю свою готівку програв у грі, викинули другі без довгих короводів за двері. Але усе те видовище не займало старого; він потягав поволи напиток і розглядав ся рівнодушно, лиш від часу до часу окидав дослїдним зором попа і судью. Видко було, що ті дві особи в коршмі найбільше его інтересували.

— Тих два люда не зичуть один другому нїчого доброго, а що-ж доперва другим: а вони будуть так довго то сюди то туди нишпорити, поки щось особливого не скоють у нещасливім Крівошеку.

При тій гадцї приняв старий зовсїм инакшу позу. Люлька випала ему з рота, він витягнув руки зовсїм під стіл і з наїженою наперед бородою та погаслим поглядом сидїв так як кіт, що чатує на миш.

III.

Запала ніч. Гарна, тихенька ніченька. Ще не зійшов серпоріг, але вечірня зірниця вже яснїла чудовою красою. Здавалось, немов вона достоту танцює на небесному зводї, так немов і моргає до закоханого: „Я не той здрадливенький місяць, а денниця, сестра ваша! Кохайте ся до сердечної вподоби; я вашу тайну збережу!“

На царинах і долах глубока тиша. Тілько там у долинї на селї чути, як там і сям господар спускає пса, а відтак їх череда голосним гавкотом дає дбалому панови дому знати, що зближаеть ся хтось такий, що до дому не належить. Віддаляеть ся він, то знов стихав брехіт. Ще чути иноді веселого паробка, як ідучи здовж села виграває на сопілоньцї. Рідко коли нападе его пес, бо він не задумує нїчого злого. Він немов ті зіроньки осьвічує опівніч, оживляє дрімаючу природу, будить любовні чутя в серцї тих, що еще не знають ся. А там знову на вигонї чути поклик чабана, як він своє стадо жене наперед або завертає, а на далекій краєвій дорозї чути, як гуркотять і скриплуть навантажені вози, немов вони Бог-зна коли були мазані. А однако так не є. Візник навмисне викликує той скрипіт; для него, одинокого, є воно рівночасно розривкою. Але коли їх разом є більше, тодї вони роблять що иньшого. Зимою вбігають утомлені до коршми, куди їх саме загнав мороз. А в лїтку ідуть попри свої вози розмовляючи і їдуть, коли і як їм припаде до вподоби, а коли помучать ся, затримують ся на дорозї, випрягають воли, котрі ходять собі, по чиїм сами хотять ланї, випочивають, а з першим досьвітком рушають дальше.

Коршмар Наум вийшов на двір, оглянув ся навколо, поглянув на краєву дорогу, наслухував кілька хвиль, чи не надїзджають звідки подорожні, відтак поглянув на звізди, по котрих він умів певнїйше розізнати, чи вже пізно, анїж на звітрілім годиннику, що висїв у кутї коршми і так був заснований павутиною, що годї було числа пізнати. Опісля вернув ся і закричав у коршму:

— Ано, любі гостї, вже пізно. Виносїть ся до дому.

Се він кричав до кількох підпилих мужиків, що вже пропили свою готівку і брали ся наново зачинати пити на борг.

— До дому, до дому! Жінки вже чекають на вас!

— До дому, до дому! — сказав цинцар, а судья повторив тепер і собі, щоб скріпити его зазив:

— Вже пізний час. Чи може хочете, аби вам пригадати ваш обовязок? В чаршиї позволяє забавляти ся полїция найдальше до десятої години, а ви сидите тутки день і ніч! Чи не хочете либонь дожидати тут досьвітку?

Пяні мужики бурмотїли правда з незадоволеня і лихословили судью, але все таки один по другім опустили коршму, поки не стала порожна. Лиш піп остав ся за столом зі судьею і Стоядином, попиваючи каву і напитки. І ще он-

дий. Учителї можуть бути певні щирої вдячности руского народу. Пос. др. Стоцкий заохотив до складок на бурсу і зібрані зложили на ту цїль 22 зр. 45 кр. Спис тих жертв подаємо на иньшім місци.

З черги наступив реферат п. Будзиновского про щадничі і пожичкові каси, а коли до тої справи нїхто більше не забирав голосу, предложив пос. Пігуляк 19 жадань руского народу в справах православної церкви, на котрі присутні одноголосно згодили ся. Деякі люди жалували ся що-до церковних треб, але на то пос. Пігуляк відповів, що се не належить до нарад вічевих і що в кождім випадку, де стала-б ся кривда, треба удати ся впрост до консисториї.

По вичерпаню порядку дневного подякував голова зборів Семенюк з Суховерхова обом послам за їх труд і добрі ради для темного народу, котрі певно принесуть бажаний успіх. Пос. др. Смаль-Стоцкий дякував за ті щирі слова і висказав свій жаль, що присутні мусїли тілько натерпіти ся від противників віча; але тепер чей кождий пізнає, хто єму щирий приятель, а хто єго воріг.

На те всї селяни підняли оклики „Многая лїта“ нашим послам, всї товпили ся около них, аби їм ще з осібна подякувати за щиру і приятельску науку. Нарештї окликом „Многая лїта“ в честь цїсаря закінчило ся Кіцманьске віче, дуже важне тим, що помимо найбільших заходів ворогів нашого народу оно закінчило ся славною побідою правди над злобою, побідою наших послів над нїкчемностю їх противників. Від тепер певно і в Кіцманьскім повітї почне ся новий рух, з котрого Попескули, Южарковскі і Савчуки певно не будуть мати утїхи. Нарід вже пізнав, які они єму приятелї.

Не можемо сего справозданя закінчити, щоб ще одної річи не піднести. Волох Попескул, писарина, котрого самі Волохи із волоских громад прігнали, той Попескул не то-що дістає місце в рускій громадї, але ще сьміє там рити, підбурювати нарід против руских послів, кирпнити, і до руских людий уживати таких слів як „гавкати“ і т. д. Питаєм ся, чи є де на сьвітї другий який нарід, котрий би стерпів таку зневагу?! Але чей Попескулови не довго вже в Кіцмани панувати.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 8-го липня 1896.

З черновецкого унїверситету. Членами комісиї для судейского (другого) іспиту державного іменовані: правительственний радник бар. др. Швінд для цивільного права, судовий радник Неґруш для торговельного і векслевого права, адвокати др. Пашкіс для торговельного і векслевого права, а др. Стшельбіцкий для карного права, карного і цивільного процесу і австрийского права цивільного.

Іменованє. Рим.-кат. парохом в Заставнї іменований кс. Антін Саєвич з Угнова.

Поголоска. Сими днями напечатала одна черновецка часопись вість, що в короткім часї буде буковиньский сойм краєвий розвязаний. Нам здає ся та поголоска неімовірною, бо до кінця законної дїяльности теперішного сойму ще два роки часу, а до того має буковиньский сойм рішити, чи в пятій куриї будуть вибирати посередно чи безпосередно. Иньша знов річ, чи не буде розвязаний сойм по осїнній сесиї ради державної.

Др. Дамян Савчак, посол до галицкого сойму, скликав своїх виборцїв на день 13-го с. м. до Божикова до дому о. декана Стеткевича, де буде здавати справу з своєї дїяльности в соймі.

Руский народний театр переїхав вже з Теребовлї до Чорткова, де завтра дасть яко перше представленє „Запорожця за Дунаєм“.

„Академична Громада“ у Львові відбуде в суботу, дня 11-го с. м., свої надзвичайні загальні збори для зміни статуту і ухваленя реґуляміну загальних зборів.

Україньским театром, котрий мав під управою п. Морозенка приїхати до Чернівцїв, заняла ся буковиньска праса, очивидно кожда ґазета після свого ладу. Так й кацапскі *Бук. Вѣдомости* визискали на свій лад то, що п. Морозенко не приїхав до нашого міста, і звалили вину за те на правительство, мовляв, що оно не дало концесиї. Не без того, щоби при тій нагодї не напали на ненавистних їм народовцїв. Коли ми по докладних інформациях назвали то донесенє *Бук. Вѣдомостей* ложію, они тепер відповідають, що п. Морозенко дїйсно не старав ся о концесию, але єму якийсь урядник казав, аби навіть не старав ся о неї aus geschäftlichen Rücksichten, бо буде недобір в касї театральній. На се ми ще раз заявляємо: Як для кождого фаху, є й для удїлюваня концесий осібний відділ в черновецкім правительстві (т. є полїцийний відділ), а там п. Морозенку сказали, що концесию дістане, коли лише пришле потрібні до того документа, але доси п. Морозенко не явив ся для передачі тих документів і не подав ся о наданє концесиї. О радї, аби він навіть не подавав о концесию, не було зовсїм бесїди. Значить, коли п. Морозенко не удав ся о наданє концесиї, то годї тут когось винувати за те, хиба самого п. Морозенка. Виходить з того ясно як на долони, що *Бук. Вѣдомости* і в сїм випадку пустили в сьвіт неправду для обаламученя публики. Тим самим простують ся також всякі клевети на народовцїв. Констатуючи отже сумний факт, що ґазета важить ся навіть нарочно впроваджувати публику в блуд, полишаємо всїм честним людям осудити той поступок *Бук. Вѣдомостей*.

Міска рада шкільна в Чернівцях подїлила обшар, котрий підпадає єї шкільній власти, на девять округів, з котрих три припадають на саме місто, а решта шість на передмістя. Сим постановлено докладно, до котрої народної школи мають дїти з даної околицї чи улицї записати ся, і так хочуть запобічи тому, що пр. одна народна школа аж переповнена, а в другій є мало дїтий.

Приготовленя до виборів. Віденьска Neue freie Presse одержала з кількох провінціональних міст відомість, що центральне правительство зажадало від старостств уложенє спису виборцїв для виборів до ради державної найдальше до дня 31-го с. м. Коли ся вість правдива, то не завадило би Русинам, так буковиньским як і галицким, подумати вже тепер о орґанїзациї до виборчої борби. Особливо галицкі народовцї повинні зріло застановити ся над тим, чи не виступити би їм сим разом спільно против москвофілів і „невиразних“, котрі для народовцїв становлять лише колоду в їх працї над ширенем народної сьвідомости і осьвіти між народом.

Бють і кричуть. В послїдних числах орґану румунїзаторів Gazeta Bucovinei находимо все скарги на рущенє нашого краю. Не треба аж докладно розбирати ті єреміяди, щоби доказати їх безпідставність. Прецїнь кождий на Буковинї знає, як страшно аґітують пiонери румунїзаторскі, себ то гр. пр. сьвященики по руских селах для введеня волоскої мови яко викладової в школах, не споминаючи вже о волоских проповідях в церкві і о приватних заходах. На се можна би навести безчисленні факта, але ми обмежимо ся на найновійших. В селї Драчинцях, сторожинецкого повіту, є парохом о. Луческул. Замісць дбати добре о свої церковні функциї і науку релїґії в школї, він уважає своєю найголовнїйшою задачею учити рускі дїти по волоски. В тій цїли роздає між рускі дїти волоскі книжочки і хто скоро навчить ся по волоски хоч що трохи читати, той дістає від о. Луческула тижнево 20 кр. яко нагороду за пильність. Ми знаємо, що така дїяльність не приносить хісна єго руским парохіянам, а хиба лише шкоду, і тому ми радили-б о. Луческулови залишити ту свою ревність і звернути єї в иньший відповіднїйший бік.

Почтові голуби. Дня 28-го червня о 6-тій годинї по полудни випустив в Кракові командант військової голубячої стациї майор Треґер кілька почтових голубів з Відня, котрих держано 9 днїв в краківскій стациї. Погода була лиха, але мимо того перший голуб прибув до Відня по 4 годинах і 49 мінутах. Вскорі по нїм прилетїли і другі голуби. Воздушна лїнїя межи Віднем а Краковом виносить 329 кільометрів і 400 метрів, отже перший голуб летїв на одну мінуту 1 кільометер і майже 135 метрів.

Складки. На вічу в Кіцмани зложили на *бурсу* при Народнім Домі в Чернівцях: З Кучурова Малого: уч. Радомский 1 зр., уч. Жалковский 50 кр., Дьордій Загородний 30 кр., Іля Гомонюк 50 кр.; з Кіцманя: надуч. Никорович 1 зр., уч. Прокопович 1 зр., уч. Прокоповичева 50 кр. Стефанія Прокопович 50 кр., Йосиф Герцан 1 зр., уч. Українець 50 кр.; з Сухеверхова: ч. Семенюк 1 зр., Николай Горяньский 1 зр.; з Дубівцїв уч. Ілюк 50 кр.; з Лужан: уч. Орза 40 кр., Петро Федорук 20 кр.; з Іванківцїв: уч. Маріянчук 1 зр., начальник громади Мінтіч 50 кр.; з Василева: уч. Кракалїя 50 кр., Николай Саболь 20 кр. Іван Греул 20 кр., Василь Тацюк 20 кр.; з Неполоківцїв: уч. Терлецкий 1 зр., Іля Руснак Семенів 50 кр.; з Клїводина уч. Івасюк 2 зр.; з Заставни: надуч. Зугаєвич 1 зр., Іван Стасюк 20 кр.; з Товтрів: Олекса Король 20 кр., Стефан Халос 20 кр.; з Гаврилівцїв уч. Аннюк 1 зр.; з Крищатика уч. Буйнїцкий 1 зр.; з Ошихлїб уч. Орза 25 кр.; з Хлївищ Тимофтей Катеринюк 1 зр.; з Веренчанки надуч. Малик 50 кр.; з Юрківцїв: Антін Федорович 10 кр., Василь Грималюк 10 кр.; з Рогізни Дзяманюк 10 кр.; з Лашківки уч. Пігуляк 10 кр.; з Давидівцїв уч. Сиротюк 50 кр.; Н. Н. 20 кр.; разом 22 зр. 45 кр. — Окрім того зложили: о. Юрій Калинюк з Шипинцїв 2 зр., надуч. Никорович з Кіцманя 2 зр. 50 кр., уч. Українець з Кіцманя 1 зр., уч. Юрій Кирилович з Шубранця 1 зр., надуч. Зугаєвич з Заставни 5 зр., уч. Терлецкий з Неполоківцїв 2 зр., уч. Лянґ з Кіцманя 1 зр., о. Євгеній Семака з Витилівки 5 зр., Іля Семака, суд. авскультант з Чернівцїв, 5 зр., о. Мелетій Галїп з Брідка 5 зр. Доси зложено на *бурсу* **466 зр. 55 кр.** — На *друкарню* зложив ще о. Юрій Калинюк з Шипинцїв 2 зр.; разом доси **855 зр. 25 кр.**

там за кутним столом сидїв старий, обхопивши руками голову; він виглядав так, немов уже підхмелив собі і тільки що покурює з люльки.

Піп зиркнув значущо на судью, а судья на попа. Оба поглянули значущо на Стоядина. Стоядин був що правда вже трохи підпилий, але ще досить розсудно дивив ся перед себе і давав напів зрозумілі відповіди. Горівка не осилила єго, він до неї привик. Однак анї піп анї судья, хоч молодші люди, не мали відваги з ним міряти ся. Треба було подумати о чімсь иньшім, щоби над ним узяти силу.

— Як думаєш, Боґосаве, — зачав піп, подумавши хвильку — чи не заказати нам собі зимну печеню, а відтак взяти ся до вина. Бо ти знаєш, яке воно сильне. Відколи знаю сю коршму, то ще в нїй такого вина не було.

Судья згодив ся на попове слово. Цинцар приніс на тарілцї зимну печеню, а до того дзбанок вина, а відтак і сам присїв до стола. Властиве він, бідолашний, був змучений і радо пішов би спати. Але де-ж би він відважив ся на щось такого при такій нагодї хоч би лише натякнути? Навпаки він ще сам старав ся себе підбадьорити.

— Коли я вже третю ніч не сплю — думав про себе — то ще й отсю перебуду, тим більше в такім чемнім, добірнім товаристві судьї і попа.

(Дальше буде.)

Телеґрами „Буковини“.

З дня 8-го липня 1896 року.

Відень. Супроти поголоски о розвязаню ради державної констатує Fremdenblatt, що о тім нема бесїди. Міністерство внутрішних справ казало лише списати виборцїв пятої курії, аби після того спису можна опісля уложити списи виборцїв. З того приготовляючого зарядженя міністерства не можна вносити на розвязане ради державної.

Львів. На вчерашнім засїданю громадскої ради заявили Мохнацкий і др. Пентак, що не приймуть евентуального вибору на бурмістра. При голосованю вибрано бурмістром Малаховского.

Львів. Президентом католицкого віча вибрано кн. Адама Сапігу. Кардинал Сембратович говорив о сполученю рускої церкви з Римом. До цїсаря і папи вислано телеграми з поздоровленями.

Атени. Горстка уоруженцх Албанцїв перейшла через границю на грецку землю; їх переслїдували грецкі вояки і віддали до Лярісси.

Атени. В народних зборах Кретенцїв, на котрі покликало ся грецке правительство в своїй відповіди на спільне письмо европейских держав, взяли участь також члени реформаторского комітету.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповідане Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповідане О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Оповіщене. Учеників до першої кляси новоснованої ц. к. низшої ґімназиї державної з рускими паралельними клясами буде ся принимати **15-го і 16-го**, а в разї потреби **17-го липня** (I. речинець) і 1-го 2-го, а в разї потреби 3-го вересня (II. речинець). — Ті, що хотять бути приняті, мають в тих днях явити ся перед полуднем між 8 а 10 год. в супроводї родичів або їх уповажнених заступників в канцеляриї дирекцийній (улиця шкільна) і мають виказати ся метрикою, а коли учащали до школи публичної, ще й шкільними відомостями. Вимоги при вступнім іспитї оповістять ся на чорній таблици заведеня. — Від дирекциї ц. к. низшої ґімназиї державної. — Чернівцї, 2-го липня 1896. — *Фавстман.*

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.